

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců Mgr. Vladimíra Sommera a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobkyně: **PaedDr. J. V.**, narozená
bytem
zastoupena advokátem JUDr. Adamem Kopeckým, LL.M.
sídlem Zborovská 1023/21, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Obec**, IČO
se sídlem
zastoupena advokátem Mgr. Markem Čermákem
sídlem Vrchlického 634, 252 63 Roztoky

o uveřejnění doplňující informace,

o odvolání žalované proti rozsudku Okresního soudu Praha - západ ze dne 23. ledna 2024, č. j. 5 C 162/2023-154

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náklady odvolacího řízení ve výši 10 164 Kč, a to k rukám jejího právního zástupce, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Shora označeným rozsudkem soud prvního stupně uložil žalované povinnost uveřejnit ve vydání periodického tisku „ zpravodaj“ nejbližší následujícím po právní moci rozsudku text doplňující informace: „Plánovací smlouvy jsou silným nástrojem, který má k získávání obecného majetku každá obec zcela ve svých rukou. Záleží jen na její pracovitosti a pečlivosti, jak dokáže

Shodu s prvopisem potvrzuje Nikola Řáhová

správně hospodařit a využít takový nástroj ku prospěchu obce. Plánovací smlouva končí v prosinci 2022, kterou si měla naše obec pohlídat, byla plánovací smlouva s developerem na vybudování komunikace, chodníku a veřejného osvětlení v lokalitě [REDAKCE]. Obec jako jedna smluvní strana měla od developera převzít dílo v řádné kvalitě, a to nejpozději do 31. 12. 2022. Když obyvatelé této lokality v květnu 2022 informovali obec, že kvalita odborných stavebních prací není dobrá, mělo vedení obce více jak půl roku před termínem předání komunikace informace o tom, že není vše v pořádku. Další měsíce ukázaly, že stavební činnost nesměruje ke včasnému předání. Ale o tom vědělo jen vedení obce, zastupitelé byli o skutečnosti, že stavební díla nebudou předána ve sjednaném termínu, informováni pouhé tři dny před vypršením termínu. [REDAKCE] zastupitel má vzhledem k neposkytovaným informacím mizivou šanci podílet se na řádné správě majetku obce“ (výrok I.) a dále uložil žalované povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 2 000 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.).

2. Podle odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně se žalobkyně jakožto zastupitelka obce [REDAKCE] domáhala, aby bylo žalované uloženo zveřejnit v [REDAKCE] zpravodaji (dále také jen „zpravodaj“) doplňující informaci ve shora uvedeném znění, a to z důvodu, že žalovaná odmítla v lednu 2023 uveřejnit ve výše označeném místním periodickém tisku její článek z důvodu stanoviska starosty obce, který jej označil za nepravdivý a dehonestující, kdy členové redakční rady se s názorem starosty ztotožnili. Žalobkyně měla za to, že její článek (doplňující informace) je zcela nekonfrontační a pravdivě popisuje události z roku 2022 – dokončení plánované stavební akce v obci. V dubnu roku 2023 proto žalobkyně požádala o zveřejnění doplňující informace, a to opět neúspěšně.
3. Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby s tvrzením, že postupovala v souladu s tiskovým zákonem a článek žalobkyně se nezakládá na pravdě, kdy jeho jediným záměrem bylo přesvědčit čtenáře, že žalovaná řádně neplní své povinnosti. Žalovaná přitom urgovala dodržení termínů stanovených plánovací smlouvou a o svém postupu informovala zastupitele i veřejnost, žalobkyně si navíc mohla potřebné informace kdykoliv vyžádat. Konečně také žalovaná uvedla, že starosta obce rozhodně neovlivňuje činnost redakční rady zpravodaje a komunikace mezi vedením obce a zastupiteli probíhá zcela standardním způsobem.
4. Soud prvního stupně po provedeném řízení, kdy provedl důkaz listinami a výslechy svědků, jakož i účastnickým výsledkem starosty žalované M[REDAKCE] K[REDAKCE] dospěl ke skutkovým zjištěním, že žalobkyně je členkou zastupitelstva žalované, kdy v lednu roku 2023 požádala o uveřejnění svého článku v periodickém tisku s názvem [REDAKCE] zpravodaj, přičemž článek uveřejněn nebyl. V dubnu roku 2023 proto požádala o uveřejnění doplňující informace, tedy upraveného původního článku. V květnu 2023 nebyla uveřejněna ani tato doplňující informace. Dále soud prvního stupně uzavřel, že článek žalobkyně se týkal plánovací smlouvy na stavbu komunikace, chodníků a veřejného osvětlení v lokalitě [REDAKCE], zejména prodlení s dokončením díla, kdy žalobkyně kritizovala především to, že zastupitelé byli informováni o prodlení s dokončením díla pouhé tři dny před vypršením termínu, přičemž neposkytnutí informací způsobuje, že se zastupitel nemůže řádně podílet na správě majetku obce. Soud prvního stupně dále zjistil, že žalovaná vskutku uzavřela plánovací smlouvu týkající se lokality [REDAKCE], která měla být realizována do konce prosince 2022, kdy šlo o problematickou akci, která nebyla splněna v daném termínu, a to přesto, že starosta obce dokončení díla opakovaně u developera urgoval písemnou výzvou ze dne 5. 10. 2020 a obdobnými výzvami z 11. 1. 2021 a 24. 10. 2022. Dílo bylo předáno s prodlením, nicméně obec dosáhla částečného úspěchu v podobě příspěvku 500 000 Kč na opravu komunikace [REDAKCE]. Dále bylo zjištěno, že minimálně část zastupitelů dostává od vedení žalované méně informací, což pocítuje jako překážku plnohodnotného podílení se na chodu obce. Tito zastupitelé rovněž nejsou zváni na pracovní schůzky se starostou obce a komunikace s vedením obce hodnotí jako velmi obtížnou. Informace o tom, že ohledně akce

██████ dochází k průtahům, zastupitelé obdrželi až na konci roku 2022 na posledním zastupitelstvu.

5. V rámci právního hodnocení věci soud prvního stupně odkázal na ust. § 4a, § 11a odst. 1 písm. a), § 14 a § 15 zákona č. 46/2000 Sb., tiskového zákona (dále jen „TZ“) a uvedl, že hodnotil článek žalobkyně z pohledu jeho vyváženosti a objektivity, přičemž uzavřel, že článek obsahuje řadu skutkových tvrzení, jejichž pravdivost považoval za doloženou listinnými důkazy, kdy bylo zjištěno, že žalovaná uzavřela plánovací smlouvu, která měla být realizována do konce prosince 2022 v lokalitě ██████, přičemž se jednalo o problematickou akci, která nebyla splněna v daném termínu, a to přesto, že starosta žalované dokončení díla opakovaně urgoval. Soud prvního stupně uvedl, že v tomto rozsahu jde o pravdivá tvrzení, kterými nebylo možno poškodit zájmy žalované ani starosty. Dále soud prvního stupně uzavřel, že článek obsahuje hodnotící soudy, tedy subjektivní názory žalobkyně, jejichž pravdivost nelze dokazovat, je však nutno zkoumat, zda se zakládají na pravdivé informaci, zda forma jejich veřejné prezentace je přiměřená a zda jde o tzv. férovou kritiku. V této souvislosti soud prvního stupně uvedl, že žalobkyně se ve svém článku dopouští úvahy, že o prodlení s dokončením díla vědělo pouze vedení obce, a že ostatní zastupitelé byli informováni pouze tři dny před vypršením termínu. A dále že uvádí, že ██████ zastupitel má vzhledem k nedostatku informací mizivou šanci podílet se na řádné správě majetku obce. Tyto výroky soud prvního stupně posoudil jako kritické hodnocení činnosti obce, které nepřekračuje míru přípustné kritiky a mělo by být obcí tolerováno. Poukázal na to, že článek neobsahuje vulgarismy ani osobní útoky na vedení obce či osobu starosty, a případné drobné nepřesnosti nebo subjektivní pocity nedostatku relevantních informací nečiní článek nepřijatelný ke zveřejnění. Uvedl, že i přehánějící subjektivní soud, týká-li se územně samosprávného celku, má být v periodickém tisku obce zveřejňován. Soud prvního stupně rovněž poukázal na to, že lze na článek reagovat odpovědí ve stejném periodiku a rozhodně tak dle něj nebyly splněny podmínky pro to, aby bylo dodatečné sdělení žalobkyně odmítnuto, neboť jeho zveřejněním nebyl spáchán trestný čin či správní delikt a jeho uveřejnění není v rozporu s dobrými mravy. Konečně také soud prvního stupně s odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 675/2019 uvedl, že žalovaná jako vydavatel periodického tisku není oprávněna provádět jakoukoliv cenzuru příspěvku, když naopak regionální periodika mají poskytovat prostor pro příspěvky celého názorového spektra daného regionu. Odmítnutí zveřejnit příspěvek žalobkyně proto soud prvního stupně považoval za porušení svobody projevu, tedy práva žalobkyně vyjadřovat se o věcech veřejných a vynášet o nich hodnotící soudy. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., podle něhož žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal plnou náhradu nákladů řízení ve výši 2 000 Kč představovanou zaplaceným soudním poplatkem.
6. Proti rozsudku soudu prvního stupně podala včasné odvolání žalovaná, ve kterém namítla, že soud prvního stupně, ač provedl podrobné dokazování, zamítnul návrh žalované na provedení výslechu svědkyně K█████ Š█████, členky redakční rady zpravodaje, a jednoho ze členů, kterými byl návrh na zveřejnění článku žalobkyně odmítnut, kdy paní Š█████ je osobou, která mohla fungování ██████ zpravodaje soudu podrobně popsat a uvést důvody, proč byla sama toho názoru, aby předmětný článek nebyl otisknut. Dále žalovaná namítala, že žalobkyně je opoziční zastupitelkou, která, ač funkci vykonává od roku 2014 a má zákonné nástroje pro kontrolu vedení města, nikdy za dobu do volebních období žádný z nich pro kontrolu vedení města neiniciovala, nezjišťovala detaily předmětné výstavby a činnosti obce a rovnou napsala článek, který je lživý. Takové jednání by dle žalované nemělo požívat právní ochrany. Poukázala na to, že předmětný článek běžnému občanovi, který není obeznámen se situací v obci, řekne pouze jedinou věc, že vedení obce jsou podvodníci a nikoho nenapadne, že žalobkyně je notorickou stěžovatelkou a zastupitelkou, která nevykonává řádně svůj mandát. Žalovaná rovněž uvedla, že předmětem dokazování před soudem prvního stupně bylo, proč starosta obce nezve opoziční zastupitele na pracovní schůzky, k čemuž se vyjadřovala žalobkyně, jí navržený svědek Š█████, paní V█████

a Ing. K[REDAKCE]. S ohledem na obsah svědeckých výpovědí žalovaná vyjádřila nepochopení, jak mohl soud prvního stupně rozhodnout, jak rozhodl, když žalobkyně jako důkazy k prokázání svých tvrzení označila pouze svědecké výpovědi, a tyto nakonec dle žalované nepodpořily tvrzení žalobkyně. Svědeckou výpověď svědka S[REDAKCE] žalovaná hodnotila tak, že z ní vyplývá, že starosta postupuje řádně a bez diskriminace. Výpověď paní V[REDAKCE] dle žalované nepřinesla nic jiného než neunesení břemene důkazního, když podle žalované pro prokázání svých tvrzení nepředložila jediný důkaz. Ve vztahu ke svědecké výpovědi Ing. H[REDAKCE] K[REDAKCE] pak žalovaná namítla, že byla mimo předmět řízení a opět nepřispěla k unesení důkazního břemene žalobkyní. Žalovaná dále vytknula soudu prvního stupně, že se údajně nedržel žalobního návrhu a dokazování zaměřil na jednání starosty žalované, nicméně v rámci tohoto dokazování žalobkyně neunesla břemeno tvrzení a břemeno důkazní, když nebylo prokázáno, že se starosta žalované dopouštěl jakékoli diskriminace. Provedené dokazování dle žalované nemělo s žalobou nic společného. Dle žalované je třeba si položit otázku, zda je možné odmítnout otisknutí lživého článku napsaného osobou, která měla zákonné prostředky zjistit si informace, ale neučinila tak. Článek žalobkyně neobsahuje její názor na věc, kdy žalovaná jej napsala bez znalosti informací, bez dostatečné erudice a tento článek je lživý. Dle žalované se nelze domáhat vytištění článků obsahově lživého poškozujícího vedení žalované, a to za situace, kdy žalobkyně mohla informaci jednoduchým způsobem získat. Konečně žalovaná vyjádřila názor, že žaloba je od počátku nástrojem politického boje v obci a jejím cílem je dosáhnout změny objektivně prokazaného stavu v dokazování s cílem poškodit obraz žalované před veřejností, a v konečném důsledku dosáhnout prospěchu za lži v dalších volbách. Má za to, že žalobkyně nebyla vedena snahou o jakoukoliv pomoc údajně si stěžujícím občanům, ale toliko využila situace a snažila se poškodit žalovanou. S ohledem na uvedené žalovaná navrhl, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

7. Žalobkyně ve svém vyjádření k odvolání uvedla, že předmětem článku je to, že vedení obce neposkytuje svým zastupitelstvem dostatečné informace stran správy majetku, na níž se mají zastupitelé správně podílet, kdy toto bylo poměrně podrobně ilustrováno na případu plánovací smlouvy uzavřené v roce 2011 s developerem za účelem vybudování komunikace chodníků a veřejného osvětlení v lokalitě [REDAKCE], kdy developer byl zavázán dílo předat k 31. 12. 2022, avšak k tomu nedošlo, a zároveň mělo dílo dle některých občanů vykazovat vady, respektive být nekvalitní. O tom, že dílo nebude včas předáno, jakož i vůbec o tom, že smlouva stále běží, se však zastupitelé měli dovědět teprve tři dny před sjednaným termínem předání. Žalobkyně poukázala na to, že k problematice uveřejnění sdělení dodatečného sdělení a doplňující informace v periodickém tisku se vyjádřil Nejvyšší soud například ve svém rozsudku ze dne 13. 11. 2019, sp. zn. 25 Cdo 675/2019, ze kterého vyplývá, že vydavatel není oprávněn přezkoumávat a pro účely uveřejnění hodnotit obsah jednotlivých sdělení zastupitelů z pohledu objektivity a vnitřní vyváženosti zejména proto, že sdělení mají sloužit k vyjádření názorů, tedy hodnotících soudů, které testu pravdivosti nepodléhají a pro svou subjektivitu ani podléhat nemohou, a dále akcentoval, že regionální periodika mají reflektovat požadavek na názor, vyváženost jejich obsahu. Žalobkyně dále uvedla, že z ust. § 15 odst. 1 písm. a) a b) TZ v návaznosti na ust. § 15a odst. 3 TZ je jediným důvodem, pro nějž lze odmítnout zveřejnění doplňující informace buď skutečnost, že by tímto uveřejněním byl spáchán trestný čin či přestupek, nebo by toto uveřejnění bylo v rozporu s dobrými mravy. Ani jednu z těchto eventualit však žalovaná netvrdila, takže zjevně neunesla břemeno tvrzení. Dále uvedla, že vydavateli periodika nepřísluší hodnotit pravdivost jednotlivých sdělení, navíc je z provedeného dokazování je evidentní, že doplňující informace žádné lži neobsahovala, když hodnotící soudy žalobkyně byly založeny na pravdivých informacích, forma jejich prezentace byla přiměřená a vznesená kritika nebyla nijak nepodložená či neférová. Poukázala na to, že zákonná koncepce fungování obce a jeho vystupování navenek je založena na tom, že zastupitelstvo obce jako takové má vytvářet vůli obce a prostřednictvím starosty má být této vůle navenek projevoována. Pakliže je ze strany starosty obce, potažmo části zastupitelstva znemožňováno, aby zastupitelstvo jako celek (tedy všichni

jednotliví zastupitelé) mohli řádně rozhodovat o tom, jakým způsobem má být spravovat majetek obce či její závazky, jednoznačně se jedná o informaci, jejíž zveřejnění nelze odmítnout. Takový postup totiž narušuje řádné fungování obce, neboť v jeho důsledku je formování vůle obce usurpováno z rukou zastupitelstva jako celku a přesouváno do rukou starosty a části zastupitelstva jemu spřízněné. V řízení bylo spolehlivě prokázáno, že závěr o tom, že se zastupitelstvo řádně nedostává informací, je zcela pravdivý a důkazně podložený, jak vyplynulo z provedených výsledků jednotlivých svědků, když tito zastupitelé (ať již současní či bývalí), kteří představovali názorový protiproud současného vedení obce, skutečně nebyli řádně informováni o různých činnostech obce či způsobu, jakým spravuje svůj majetek. Poukázala na to, že ze svědeckých výpovědí pana Š[REDAKCE], paní V[REDAKCE] a paní K[REDAKCE] vyplynulo, že opoziční zastupitelé nedostávají dostatek podkladů, nejsou řádně informováni a toto jim znemožňuje participovat na jednáních a vykonávat jejich zastupitelská práva. Žalobkyně poukázala na to, že všichni uvedení svědci potvrdili, že o problémech s plněním plánovací smlouvy se dověděli až opožděně, kdy jejich výpovědi jsou věrohodné a na sobě nezávisle popisují situaci v obci. Žalobkyně dále odmítla, že by žaloba měla šikanózní povahu. Zdůraznila, že z dosavadního průběhu řízení vyplynulo, že zastupitelé fakticky ani neměli jak vědět o tom, že plánovací smlouva nebyla již završena. Toto se žalobkyně dozvěděla až tři dny před plánovaným termínem dokončení výstavby. V reakci na to žalobkyně napsala sdělení, v němž uvádí, že se zastupitelům nedostává informací, příkladem čehož je právě předmětná plánovací smlouva. Na to bylo reagováno e-mailem ze strany starosty obce, v němž mimo jiné redakční radě sdělil, že sdělení žalobkyně považuje za lživé a naznačuje, že by nemělo být publikováno. Redakční rada pak nekriticky v rozporu s požadavky na objektivitu a názorovou vyrovnanost přejímá názor starosty a sdělení nezveřejní. Až po opakované žádosti žalobkyně sděluje, že důvodem nezveřejnění mělo být údajné označování starosty, což je nepravdivé, ale zároveň ani nepředstavuje zákonný důvod k publikaci článku odmítnout ve smyslu ust. § 15 odst. 1 písm. a) a b) TZ. V návaznosti na to se žalobkyně v souladu s tiskovým zákonem obrátila na soud, před nímž bylo prokázáno, že zastupitelé skutečně nedostávají dostatek informací a podkladů, příkladem čehož je právě předmětná plánovací smlouva. Žalobkyni tak není jasné, v čem má spočívat údajná šikanózní povaha žaloby. Konečně žalobkyně namítla, že cítí-li se starosta předmětným sdělením či doplňující informací osočen či považuje-li je za lživé, nic mu nebránilo v tom domáhat se zveřejnění odpovědi ve smyslu ust. § 10 odst. 1 TZ. Namísto toho žalovaná postupovala v rozporu s výše uvedeným rozhodnutím Nejvyššího soudu a bez dalšího odmítla zveřejnit pro ně nežádoucí sdělení. S ohledem na uvedené žalobkyně navrhl, aby rozsudek soudu prvního stupně byl jako věcně správný potvrzen.

8. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno osobou oprávněnou včas, obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.), přezkoumal v napadeném rozsahu rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo podle ust. § 212, § 212a odst. 1, 3, 5 o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
9. Odvolací soud předně uvádí, že soud prvního stupně na základě provedených důkazů učinil správný závěr o skutkovém stavu věci takový, že žalobkyně je členkou zastupitelstva žalované a požádala dne 9. 1. 2023 o zveřejnění článku vyjadřujícího její názor na záležitosti týkající se obce v [REDAKCE] zpravodaji vydávaném žalovanou. Článek nebyl redakční radou zveřejněn v lednovém, únorovém ani březnovém čísle zpravodaje, aniž by žalobkyni k tomu bylo cokoli sděleno. Žalobkyně proto znovu požádala dne 9. 4. 2023 o zveřejnění sdělení v upravené podobě, která je uvedena výše ve 1. odstavci odůvodnění, a to v dubnovém čísle zpravodaje. Žalobkyni bylo předsedou redakční rady dne 28. 4. 2023 sděleno, že článek nebyl zveřejněn z důvodu, že většina redakční rady byla proti z důvodu obavy, aby nedošlo k osobnímu osočení starosty. Článek se týká plánovací smlouvy uzavřené mezi žalovanou a developerem ohledně vybudování komunikace, chodníků a veřejného osvětlení v lokalitě [REDAKCE], kdy žalobkyně kritizovala

především to, že zastupitelé byli informováni o prodlení s dokončením díla pouhé tři dny před vypršením termínu, přičemž neposkytnutí informací způsobuje, že se zastupitel nemůže řádně podílet na správě majetku obce. Soud prvního stupně dále zjistil, že žalovaná vskutku uzavřela plánovací smlouvu týkající se lokality [REDAKCE], která měla být realizována do konce prosince 2022, kdy šlo o problematickou akci, která nebyla splněna v daném termínu, a to přesto, že starosta obce dokončení díla opakovaně u developera urgoval písemnou výzvou ze dne 5. 10. 2020 a obdobnými výzvami z 11. 1. 2021 a 24. 10. 2022. Dílo bylo předáno s prodlením, nicméně obec dosáhla částečného úspěchu v podobě příspěvku 500 000 Kč na opravu komunikace [REDAKCE]. Dále bylo zjištěno, že minimálně část zastupitelů dostává od vedení žalované méně informací, což pocítuje jako překážku plnohodnotného podílení se na chodu obce. Tito zastupitelé rovněž nejsou zváni na pracovní schůzky se starostou obce a komunikace s vedením obce hodnotí jako velmi obtížnou. Informace o tom, že ohledně akce [REDAKCE] dochází k průtahům, zastupitelé obdrželi až na konci roku 2022 na posledním zastupitelstvu.

10. Podle ust. § 4a TZ vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku je povinen poskytovat objektivní a vyvážené informace o územním samosprávném celku a poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územně samosprávného celku týkající se tohoto územního samosprávného celku.
11. Podle ust. § 11 odst. 1 písm. a) TZ dotčený člen zastupitelstva územního samosprávného celku může požadovat na vydavateli uveřejnění doplňující informace, pokud vydavatel periodického tisku územního samosprávného celku neuveřejnění sdělení podle § 4a po dobu tří měsíců ode dne doručení tohoto sdělení vydavateli. Vydavatel je povinen doplňující informaci uveřejnit v periodickém tisku územně samosprávného celku, ve kterém neuveřejnil nebo neposkytl přiměřený prostor sdělení podle § 4a.
12. Podle ust. § 15a odst. 1 TZ žádost o uveřejnění doplňující informace musí mít písemnou formou a musí obsahovat návrh znění doplňující informace, jež má být uveřejněna.
13. Podle ust. § 15a odst. 2 písm. a) TZ žádost o uveřejnění doplňující informace musí být vydavateli doručena nejpozději do tří měsíců od marného uplynutí lhůty podle § 11a odst. 1 písm. a), jinak právo na uveřejnění doplňující informace zaniká.
14. Podle ust. § 15a odst. 3, ust. § 13 až 15 s výjimkou ust. § 15 odst. 1 písm. c) a § 15 odst. 2 a 3 TZ se použijí obdobně i na uveřejnění doplňující informace. Vydavatel označí uveřejněnou doplňující informaci slovy „doplňující informace“.
15. Podle ust. § 14 odst. 1 TZ, neuveřejní-li vydavatel odpověď nebo dodatečné sdělení anebo nedodrží-li podmínky pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení stanovené v § 13 odst. 1 až 3 rozhodne o povinnosti uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení na návrh osoby, která o jejich uveřejnění žádala soud. Totéž platí nedošlo-li k dohodě podle § 13 odst. 4.
16. Podle ust. § 14 odst. 2 TZ, návrh musí být podán soudu do 15 dnů po uplynutí lhůty stanovené pro uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení, jinak právo domáhat se uveřejnění odpovědi nebo dodatečného sdělení soudů zaniká.
17. Podle ust. § 15 odst. 1 TZ, vydavatel není povinen uveřejnit odpověď nebo dodatečné sdělení, jestliže za a) uveřejněním navrženého textu by byl spáchán trestný čin nebo přestupek, b) uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy.
18. Výklad shora citovaných ustanovení obsahujících rozhodnou právní úpravu poskytuje rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 13. listopadu 2019, sp. zn. 25 Cdo 675/2019, jehož závěry lze shrnout takto:

1. Ust. § 4a TZ upravuje povinnost vydavatele periodického tisku územně samosprávného celku ustanovené s přihlédnutím ke specifikům a hlavním poslání takového média, kdy vzhledem k tomu, že jde o tiskoviny určené primárně k informování obyvatel určité lokality, měly by

přinášet především ucelené informace o daném území a dění v něm, protože je vydavatel povinen zajistit, aby po obsahové stránce tiskovina jako celek v tomto směru poskytovala čtenářům (občanům daného území) vyvážené a objektivní informace.

2. Uvedené v předchozím bodě ovšem neznamená, že by vydavatel byl oprávněn nebo snad povinen provádět cenzuru příspěvku po obsahové stránce ve snaze zajistit, aby vnitřně vyvážený byl každý jednotlivý příspěvek, kdy objektivita a vyváženost obsahu regionálního periodika by měla být dosažena uveřejňováním sdělení a příspěvků z celého názorového a tematického spektra se vztahem k danému regionu.

3. Ust. § 4a TZ kromě těchto požadavků na obsahové kvality celého periodika ukládá vydavateli povinnost poskytnout přiměřený prostor pro uveřejnění sdělení, které vyjadřuje názory členů zastupitelstva územního samosprávného celku týkající se tohoto územního samosprávného celku.

4. Vydavatel není oprávněn přezkoumávat a pro účely uveřejnění hodnotit obsah jednotlivých sdělení zastupitelů z pohledu objektivity a vnitřní vyváženosti zejména proto, že sdělení mají sloužit k vyjádření názorů, tedy hodnotících soudů, které testu pravdivosti nepodléhají a pro svou subjektivitu ani podléhat nemohou (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 8. 2. 2000, sp. zn. I. ÚS 156/99).

5. Ochrana proti případným zásahům do osobnostních práv třetích osob uveřejněním takových hodnotících soudů ve sdělovacích prostředcích je zajištěna prostředky soukromého práva.

19. Z rozhodné právní úpravy dále vyplývá, že vydavatel není povinen uveřejnit doplňující informaci pouze v případě, že by a) uveřejněním navrženého textu byl spáchán trestný čin nebo přestupek, anebo b) uveřejnění navrženého textu by bylo v rozporu s dobrými mravy.
20. V předmětné věci s ohledem na obsah předmětného článku lze bez dalšího vyloučit, že by uveřejněním mohl být spáchán trestný čin nebo přestupek. Zbývat tak posoudit, zda by zveřejnění nebylo v rozporu s dobrými mravy.
21. Ustálená judikatura, jakož i odborná literatura dobré mravy dlouhodobě definují jako soubor určitých společností vytvořených a uznávaných pravidel slušnosti, které vedou jedince k vzájemnému respektování se navzájem a nepoškozování obecných zájmů společnosti.
22. V kontextu projednávané věci by rozpor doplňující informace, kterou žalobkyně žádá zveřejnit, s dobrými mravy mohl, s ohledem na okolnost, že její obsah není vulgární ani hrubě urážlivý, spočívat pouze v uplatnění vědomě nepravdivých (lživých) skutkových tvrzení. Z provedeného dokazování však vyplynulo, že v rozsahu, v jakém žalobkyně v textu doplňující informace sděluje skutková tvrzení, existují rozumné důvody, z nichž žalobkyně dovozovala jejich pravdivost. Jde o sdělení, že a) v minulosti byla uzavřena plánovací smlouva ohledně lokality [REDAKCE] končící v prosinci 2022, b) dílo mělo být převzato v řádné kvalitě nejpozději 31. 12. 2022, c) obyvatelé lokality informovali obec v květnu 2022, že kvalita odvedených prací není dobrá, d) o problémech vědělo jen vedení obce, zastupitelé byli informováni pouhé tři dny před vypršením termínu. Z uvedeného plyne, že odvolací soud na rozdíl od soudu prvního stupně tvrzení o tom, že „o prodlení s dokončením díla vědělo pouze vedení obce ostatní zastupitelé byli informováni pouhé tři dny před vypršením termínu“ nepovažuje za „úvahu“, tedy hodnotící soud, žalované, nýbrž za skutkové tvrzení, když jde o výrok o událostech reálného světa, který je z povahy věci možno dokázat, nebo vyvrátit. S ohledem na výsledky dokazování, z nichž plyne, že toto skutečnosti byly bez rozumných pochybností prokázány však toto chybné hodnocení ze strany soudu prvního stupně nemělo vliv na věcnou správnost jeho rozsudku.
23. V předchozím odstavci uvedená skutková tvrzení pak současně poskytují dostatečný skutkový základ pro hodnotící soudy žalobkyně o tom, že plánovací smlouvu si žalovaná měla pohlídat, a že [REDAKCE] zastupitel má vzhledem k neposkytovaným informacím mizivou šanci podílet

se na řádné správě majetku obce. Provedeným dokazováním totiž byl zjištěn přiměřený skutkový základ takových hodnotících výroků, když bylo zjištěno, že vskutku byla uzavřena zmíněná plánovací smlouva, vyskytly se problémy s jejím plněním a minimálně někteří zastupitelé o tom byli informováni se zpožděním, což vyplynulo z výsledků zastupitelů K. Š., A. V. a Ing. H. K. a potvrzuje to i obsah e-mailu starosty zastupitelům z 28. prosince 2022, jehož obsah naznačuje, že problémy s plněním plánovací smlouvy v lokalitě jsou oznamovány jako nová záležitost. Pokud by tomu tak nebylo, starosta obce by neměl důvod zastupitelům oznamovat, že „pan H. má s obcí smlouvu, podle které měl do konce roku vybudovat v lokalitě zejména komunikaci sítě a dále zaplatit příspěvek 500 000 Kč“, když jde o plánovací smlouvu již z 13. 12. 2011, a dále by také nebylo důvodu, aby informoval o zaslání „nejméně dvou písemných urgencí“, když písemné výzvy byly Ing. J. H. zasílány již 5. 10. 2020, 11. 1. 2021 a 24. 10. 2022. Dále bylo též prokázáno, že někteří zastupitelé žalované nejsou zváni na pracovní schůzky se starostou obce a pocítují nedostatek informací ze strany vedení obce, pro který se nemohou plnohodnotně podílet na jejím chodu. Uvedené okolnosti představují dostatečný skutkový základ pro hodnotící soud žalobkyně, že vzhledem k neposkytovaným informacím ze strany vedení obce má jako zastupitelka mizivou šanci podílet se na řádné správě majetku obce.

24. Pro závěr o přiměřenosti kritických hodnotících soudů žalobkyně hovoří i okolnost, že ta má postavení zvolené zástupkyně občanů, jejíž svoboda projevu je obzvláště silně chráněna (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Castells proti Španělsku č. 11798/85 ze dne 23. dubna 1992) a představují politickou kritiku vedení žalované, tedy veřejných funkcionářů, kteří současně jsou s žalobkyní ve vztahu politické soutěže. Vedení obce je tak povinno nést i takovou míru kritiky, která se připouští v rámci otevřené politické debaty, pro kterou jsou typická i ostrá, nadsazená a provokativní vyjádření. Předmětem kritiky navíc jsou záležitosti nepochybně veřejného zájmu, a to hospodaření s majetkem obce, ochrana jejích zájmů ve smluvních vztazích a informování zastupitelů o záležitostech obce tak, aby mohli svůj mandát řádně vykonávat, kdy u takových otázek veřejného zájmu přichází omezení svobody projevu v úvahu jen zcela výjimečně (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Ceylan proti Turecku ze dne 8. 7. 1999 č. 23556/94). S ohledem na uvedené odvolací soud uzavírá, že uveřejnění textu doplňující informace nemůže být v rozporu s dobrými mravy.
25. Pokud žalovaná namítala, že obsah článku je lživý, tato námitka je vyvrácena skutkovými zjištěními soudu prvního stupně, se kterými se odvolací soud ztotožnil a jejich výše uvedeným hodnocením odvolacím soudem.
26. Pokud dále žalovaná namítala, že žalobkyně snad je notorickou stěžovatelkou a zastupitelkou, které řádně nevykonává svůj mandát, takové okolnosti nepřísluší posuzovat soudu, nýbrž voličům, kteří je však zjevně posoudili odlišně od názoru žalované.
27. Pokud žalovaná též namítala, že žalobkyně neunesla důkazní břemeno, míněno patrně o tom, že je zde nerovný přístup k některým zastupitelům ze strany vedení obce, odvolací soud tento názor ve shodě se soudem prvního stupně nesdílí, jak vyplývá z výše uvedeného.
28. Nedůvodná je i odvolací námitka, že soud prvního stupně neprovedl výslech svědkyně K. Š., když tento se jeví jako nadbytečný, neboť její výpověď měl být prokazován způsob fungování redakční rady zpravodaje a důvody, proč sama byla názoru, aby předmětný článek nebyl otisknut. Takové okolnosti jsou však bez právního významu, když není podstatné, jakým způsobem redakční rada dospěla k nesprávnému závěru, že předmětný článek nemá být uveřejněn.
29. Konečně nedůvodná je i námitka žalované, že žaloba je nástrojem politického boje v obci, což má za cíl v konečném důsledku dosáhnout prospěchu ze lži v dalších volbách, když předmět, jak již bylo uvedeno, obsah článku má přiměřený skutkový základ, a navíc žalovaná má možnost na

něj reagovat sdělením ve stejném periodiku. Osoby, které se cítí být dotčeny obsahem článku na své cti či dobré pověsti pak mají možnost bránit se žalobou na ochranu osobnosti.

30. Soud prvního stupně rozhodl správně i o náhradě nákladů řízení, když plně úspěšné žalované dle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznal plnou náhradu nákladů řízení představovaných zaplaceným soudním poplatkem 2 000 Kč.
31. Z těchto důvodů odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně podle ust. § 219 o.s.ř. jako věcně správný v celém rozsahu potvrdil.
32. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. ve spojení s ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. tak, že plně úspěšné žalobkyni byla přiznána plná náhrada nákladů odvolacího řízení ve výši celkem 10 164 Kč, která je představována odměnou zástupce žalobkyně za 3 úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, vyjádření k odvolání, účast u jednání odvolacího soudu) po 2 500 Kč/úkon určenou striktní hodnoty 35 000 Kč podle ust. § 9 odst. 3 písm. d) kde vyhlášky č. 177/1996 advokátního tarifu (dále jen „AT“), náhradou hotových výdajů za uvedené 3 úkony právní služby ve výši 300 Kč/úkon dle ust. § 13 odst. 4 AT a náhradou za DPH v sazbě 21 % ve výši 1 764 Kč. Lhůta k plnění byla určena dle ust. § 160 odst. 1 věty za středníkem o.s.ř., neboť ke stanovení jiné lhůty odvolací soud neshledal žádný důvod. Místo plnění náhrady nákladů řízení bylo určeno dle ust. § 149 odst. 2 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat dovolání k Nejvyššímu soudu ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení prostřednictvím Okresního soudu Praha-západ. Dovolání je přípustné, pokud dovolací soud dospěl k závěru, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž vyřešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně, anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze se domáhat jejího splnění návrhem na soudní výkon rozhodnutí, anebo soudního exekutora návrhem na exekuci.

Praha 21. srpna 2024

JUDr. Hana Lojkásková v. r.
předsedkyně senátu